



SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle lääkehuollon kustannustehokkuuden parantamista koskevaksi lainsäädännöksi ja siihen liittyviksi asetusmuutosehdotuksiksi

Palvelualojen ammattiliitto PAM ry (jatkossa PAM) ottaa kantaa luonnokseen kantaa luonnokseen hallituksen esitykseksi koskien lääkehuollon kustannustehokkuuden parantamista.

PAMin lausunto koskee pääasiassa asetusmuistiota VN/15071/2022-STM-4 eli esitettyä lääketaksasta annetun asetuksen muuttamista. PAM toivoo, että seuraavat asiat otetaan huomioon esityksen jatkokäsittelyssä:

Liian suuret muutokset lääketaksaan vaarantavat apteekkipalveluiden laadun ja saatavuuden

Pyrkimys hintakilpailun edistämiseen luomalla apteekeille kannustimia edullisempien rinnakkaisvalmisteiden tarjoamiseen on lähtökohtaisesti kannatettava. Yhtä lailla on tärkeää varmistaa hallitusohjelman mukaisen hoitajamitoituksen toteutuminen riittäväillä panostuksilla. Lääketaksan mukaisten myyntikatteiden alentaminen kautta linjan aiheuttaa kuitenkin apteekeille kohtuuttomia kustannuksia, sillä valtion säästöjen ohella apteekit joutuvat tällöin kustantamaan kuluttajien omavastuumaksujen alentumisen. Sikäli, kun tavoitteena on puolestaan kohtuullistaa lääkkeiden käyttäjien lääkehoidon kustannuksia, tulisi katse kohdistaa pikemminkin lääkkeiden vuosiomavastuun alentamiseen, josta hyötyisivät eniten pienituloiset sekä pitkäaikaissairaat.

PAMin huolena on, että lääketaksaan perustuvien myyntikatteiden huomattavalla alentamisella olisi väistämättä negatiivinen vaikutus apteekki-alan työllisyyteen sekä apteekkien tarjoaman palvelun laatuun. Ilman yhtäaikaista muutoksia apteekkiveroon saattaa esitetty uudistus kaventaa myös apteekkiverkoston laajuutta, kun apteekkien toiminta muodostuu useissa sijainneissa kannattamattomaksi. Uudistukselle asetetut tavoitteet lääketurvallisuuden, neuvonnan sekä palveluiden sujuvuuden saatavuuden ja saavutettavuuden varmistamisesta vaarantuvat, jos valittujen toimenpiteiden vaikutuksia apteekki-alan ei arvioida tarkemmin.

Lääketaksa ei ole syytä tehdä muutoksia irrallaan apteekkiverosta

Lääketaksaa koskevassa asetusmuistiossa esitetään ”kalliiden lääkkeiden ongelmana” apteekeille niiden toimittamisesta syntyvä euromääräisesti suuri myyntikate. Silti jo nykyisellään ollaan liikevaihdon perusteella määräytyvän progressiivisen apteekkiveron myötä tilanteessa, jossa kaikista kalliimpien lääkkeiden toimittaminen on suurille apteekeille tappiollista. Esitetyn uudistuksen myötä aiempaa pienemmille apteekeille olisi kannattamatonta myydä entistä halvempia lääkepakkauksia.

Kuten asetusmuistiossa huomioidaan, tämän ongelman ratkaisu edellyttäisi apteekkiveron osalta muutoksia, jotka on kuitenkin rajattu esitetyn uudistuksen ulkopuolelle. Myös sosiaali- ja terveysministeriön lääkehoitoa ja lääkkeiden jakelua koskevassa virkamiesmuistiossa (Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2019:5, s 47) huomioidaan, että lääketaksan kehittäminen kytkeytyy apteekkiveroon eikä niihin tehtäviä muutoksia tulisi toteuttaa toisistaan irrallisina. Ottaen huomioon, että lääkehuoltoa pyritään hallitusohjelman mukaan uudistamaan kyseisen virkamiesmuistion asettamien suuntaviivojen mukaisesti, on erittäin huolestuttavaa, että lääketaksan ja apteekkiveron yhtäaikaisen tarkastelun keskeisestä periaatteesta ollaan tässä yhteydessä luopumassa.



**Palvelualojen
ammattiliitto**
Servicefacket

LAUSUNTO

8.8.2022

2 (2)

Helsingissä 8.8.2022

Palvelualojen ammattiliitto PAM ry
Annika Rönni-Sällinen
Puheenjohtaja

Lisätietoja:

Olli Toivanen

Ekonomisti

puh. 045 204 3445

olli.toivanen@pam.fi